СТІ 000Г(Б).15Л

ПІДГОТОВКА З РАДІАЦІЙНОГО, ХІМІЧНОГО, БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ

(КУРС ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ)

(ЗА ПРОГРАМОЮ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ (ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МОБІЛІЗАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ, ВЕРСІЯ 6, ТЕРМІН НАВЧАННЯ 51 ДОБА)

Наказ № 32 від 25 липня 2025 року

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
Для розповсюдження в Збройних Силах України і інших складових сил оборони держави. Виготовлення копій здійснюється з дозволу розробника стандарту підготовки.

Цей стандарт індивідуальної базової загальновійськової підготовки є третім виданням, яке замінює СТІ 000Г(Б).15Л, видання друге, затверджене та введене в дію наказом начальника Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України від 24.02.2025 №13.

143 ОБ'ЄДНАНИЙ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИЙ ЦЕНТР СИЛ ПІДТРИМКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З ЦЕНТРОМ ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

1. РІВЕНЬ ВІЙСЬКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ

Навчальний підрозділ (група) – військовослужбовець (рекрут, курсант).

2. ЗАВДАННЯ

2.1. Вражаючі фактори зброї масового ураження.

Завдання	000Г(Б).15Л.01	Знати вражаючі фактори зброї масового ураження
Підзавдання	000Г(Б).15Л.0101	Знати ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин.
	000Г(Б).15Л.0102	Знати вражаючі фактори ядерної зброї та способи захисту від них. Вміти розпізнати та знати позначення районів, забруднених РХБ засобами
	000Г(Б).15Л.0103	Вміти захистити себе під час впливу отруйних речовин на організм людини, висновки із застосування заборонених методів війни з боку росії та засоби захисту і протидії. Виконання нормативу №1 та №2. (навчальна точка №1.)
	000Г(Б).15Л.0104	Здійснити захист від запалювальної зброї та дії особового складу під час ураження.(навчальна точка №2)

2.2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості

Завдання	000Г(Б).15Л.02	Знати засоби індивідуального захисту та порядок дії особового складу на зараженій місцевості
Підзавдання	000Г(Б).15Л.0201	Знати призначення, будову фільтруючого протигаза, загальновійськового захисного комплекта та порядок їх використання Вміти правильно одягати та знімати засоби індивідуального захисту (Виконання нормативу №1, 4, 16)
	000Г(Б).15Л.0202	Знати свої дії за сигналами оповіщення про радіаційне, хімічне зараження
	000Г(Б).15Л.0203	Вміти діяти на зараженій ділянці місцевості під час застосування противником скидів з БпЛА ручних газових гранат.(Виконання нормативу №9)
	000Г(Б).15Л.0204	Вміти застосовувати засоби аерозольного маскування (ручних димових гранат) для захисту особового складу та техніки під час пересування, здійснення маневру, розташування на місцевості і вогневих позиціях, евакуації поранених. .(порядок застосування ручних димових гранат РДГ-55 (Б,Ч МБ,МЧ), димових шашок ДМ-11, УДШ-У тощо)

3. ПОСИЛАННЯ НА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка НПА та ВП	Повне найменування нормативно-правового акту та військової публікації
1	2
ОП 3 – 0(25)	**1.** Доктрина “Хімічний, біологічний, радіаційний та ядерний захист військ (сил)” третє видання затверджене та введене в дію наказом Головнокомандувача ЗС України від 03 грудня 2024 року №49
ТП 7-00(206)246.63	**2.** Програма “Базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, 6 версія) (термін навчання 51 доба) (за досвідом російсько-Української війни 2025 року)”, затверджена Головнокомандувачем ЗС України 10.07.2025 (вих. АУ ГШ ЗС України від 10.07.2025 № 89123/С)
	3. Нормативи з радіаційного, хімічного, біологічного захисту для військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України затверджені наказом МОУ та ГШ від 09.02.2018 №55.
ВКДП 7-00(03).02	**4.** Інструкція “Про порядок розроблення (розміщення) стандартів (каталогів завдань) з підготовки та проведення оцінювання за стандартами підготовки Збройних Силах України”, затверджена та введена в дію наказом Генерального штабу ЗС України від 27.01.2020 № 26
	5. Посібник сержанта військ радіаційного, хімічного, біологічного захисту, затверджений начальником Головного управління оперативного забезпечення Збройних Сил України видання 2017 року
ПВП 7-00(206)459.40-8(68)	**6.** Методика “Підготовки та проведення занять з навчальної дисципліни “Підготовка з РЗБЗ” в ході БЗВП (за досвідом російсько-Української війни 2024 – 2025 років) (за програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці)
ДМ до СТІ 000Г(Б).15Л	**7.** Довідковий матеріал до стандарту індивідуальної базової загальновійськової підготовки з предмету навчання “Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту”(курс індивідуальної підготовки) за програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, 6 версія) (термін навчання 51 доба) (за досвідом російсько-Української війни 2025 року)”
ССОП 7-00(480).68	**8.** Інструкція “З проведення процедури аналіз проведених дій”, затверджена командувачем Сухопутних військ ЗС України 04.06.2025
ВП 7-00(348).62(63)	**9.** Інструкція “З порядку впровадження системи зворотного зв’язку (FEEDBACK)”, затверджена начальником Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу ЗС України 09.07.2024
ВП 1-00(189)	**10.** Інструкція “З порядку отримання електронних або друкованих військових публікацій, відеоматеріалів, проведення дистанційних курсів Збройних Сил України та країн-партнерів”, затверджена начальником Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу (J7) ЗС України 04.04.2025 (друге видання)

1	2
	11. Навчальний посібник. “Засоби аерозольного маскування та запалювальна зброя”. Міністерство оборони України Гвардійський ордена Червоної Зірки факультет військової підготовки імені Верховної Ради України Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут” Харків, видання 2008 року
	12. Підручник “Бойові токсичні хімічні речовини”. Міністерство оборони України військовий інститут танкових військ національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”, Харків видання 2018 року
	13. Навчальний посібник “Зброя масового ураження” Частина1. Кам’янець – Подільський, видання 2020року

Примітка. Якщо військову публікацію (національний або військовий стандарт, керівний документ і стандарт НАТО та держав-членів НАТО тощо), на яку є посилання, замінено новою або до неї внесені зміни, то потрібно застосовувати нову військову публікацію, охоплюючи всі внесені до неї зміни.

4. УМОВИ ВИКОНАННЯ

4.1. До завдання 000Г(Б).15Л.01 (пункту 2.1 – Тема № 1)

4.1.1. Загальні відомості:

а) видається наказ про організацію практичного заняття;

б) в адміністративний день або на передодні проведення занять (під час самостійної підготовки) з навчаємими проводиться:

1) керівником заняття – цільовий інструктаж;

2) сержантом з матеріального забезпечення – індивідуальний підбір лицьової частини ЗІЗОД та ЗІЗШ;

в) заняття проводиться методом вправ відповідно до алгоритму (завчасно встановленого порядку) для формування необхідних знань, умінь та навичок;

г) навчальна група (підрозділ) перебуває на ділянці місцевості(психологічній смузі перешкод) полігону тощо:

1) у складі навчальної групи (взводу) чисельністю до 30 осіб для теоретичної частини практичного заняття;

2) навчальної групи чисельністю до 10 осіб для практичної частини заняття.

д) заняття проводяться під керівництвом командира навчального підрозділу, із залученням інструкторсько-викладацького складу навчальних підрозділів, медичного працівника та пожежної обслуги (на навчальній точці №2);

е) в ході теоретичної частини заняття військовослужбовці вивчають:

1) загальні відомості про зброю масового ураження (знищення);

2) ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин;

3) вражаючі фактори ядерної зброї та способи захисту від них;

4) як розпізнавати позначенні райони, забруднені РХБ засобами;

5) захист від бойових запалювальних засобів.

и) керівники на навчальних точках оцінюють морально психологічний стан, опитують військовослужбовців на наявність хронічних захворювань органів дихання та алергічних реакцій, перевіряють наявність засобів індивідуального захисту, засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, доводять і роз’яснюють порядок виконання вправ за елементами, особисто демонструють порядок проходження (алгоритм дій) та залучають потрібну кількість інструкторів.

к) під час практичної частини заняття на навчальній точці №1 відповідно Програми “Базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, 6 версія) (термін навчання 51 доба)” (посилання **2**) військовослужбовці відпрацьовують питання щодо впливу отруйних речовин на організм людини, висновки із застосування заборонених методів війни з боку росії та засоби захисту і протидії. Виконується методом розгортання навчальної точки із застосуванням навчальних отруйних речовин (хлорпікрин та інші) та захисту особового складу з використанням протигазу (норматив № 1та №2);

л) під час практичної частини заняття на навчальній точці №2 відповідно Програми “Базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, 6 версія) (термін навчання 51 доба)” (посилання **2**) військовослужбовці практично відпрацьовують питання щодо захисту від запалювальної зброї та дії особового складу під час ураження. Виконується методом розгортання навчальної точки, для чого пропонується робити коридор із кіперної стрічки шириною до 10 метрів, довжиною до 50 метрів. Показ та відпрацювання дій при попаданні на особовий склад запалювальної речовини/суміші та захисту особового складу з використанням плащів ОП-1 (5 категорії);

м) під час підготовки до проведення заняття керівник (інструктор) використовує довідковий матеріал до цього стандарту індивідуальної фахової підготовки ДМ до СТІ 000Г(Б).15Л (посилання **7**);

н) наприкінці заняття керівник заняття проводить оцінювання щодо засвоєного матеріалу і дає зворотній зв’язок/Feedback тим, хто навчається (посилання **9**), а також проводить аналіз проведених дій/After Action Review (далі – АПД/AAR) (посилання **8**).

Проведення керівником занять (викладачем) АПД/AAR дозволяє йому та особовому складу отримати відповіді на запитання, відгуки і оцінки про рівень та якість навчання під час тренування (підготовки).

Сутність АПД/AAR полягає у тому, що слово для розбору дій надається всім учасникам обговорення почергово, а керівник занять (викладач) виступає не “суддею на процесі”, а лише посередником (режисером, модератором) обговорення. Це дозволяє всім учасникам заходу самостійно проаналізувати проведені дії в доброзичливій комунікаційній атмосфері.

Під час АПД/AAR керівник занять (викладач) послідовно використовує ***ТРИ ключових питання***, які обговорюються:

1). **Що мало статися?** Наприклад, що ми мали досягнути, яке завдання було поставлено?

2). **Що насправді сталося?** (Чого ми досягли? Як виконане завдання? Що вдалось? Що не вдалось? Чому?).

3). **Що потрібно зробити, щоб стало краще?** (Як вдосконалити навчання?).

ВАЖЛИВО! *Правила здійснення АПД/AAR:*

поведінка того, хто проводить АПД/AAR або використовує його результати, має викликати і посилювати довіру в тих, хто навчається;

ЗАБОРОНЕНО! *організатору АПД/AAR виступати з трибуни або іншим чином показувати свою зверхність, принижувати гідність присутніх і проявляти хамство;*

процес самокритичного аналізу необхідно проводити негайно, поки особовий складу/навчальна група ще активна, а спогади свіжі, слід уникати критики, приниження тих, хто навчається, порівняння дій одного військовослужбовця (підрозділу в складі групи/відділення) з іншими, засудження, монологічності та тривалих у часі “розборів польотів”, виявлення або призначення “крайніх”;

учасникам АПД/AAR, не знайомим з процесом, повинна надаватись інформація про те, що й чому відбувається або відбувалося;

слід уникати проведення АПД/AAR у формі лекцій командирів (начальників) та тривалих у часі розборів (повчальних монологів), а заохочувати висловлення власних думок і суджень за принципом діалогічності;

вирішальне значення має створення відкритого середовища, як чинника, що заохочує дискусії і критичне мислення, а не каральної атмосфери і страху;

УВАГА! *АПД/AAR не повинно використовуватись для пошуку винних, обговоренню підлягають не тільки негативні дії (слабкі місця), а й успішно виконані завдання тощо*.

4.2. До завдання 000Г(Б).15Л.02 (пункту 2.2 – Тема № 2)

4.2.1. Загальні відомості:

а) заняття проводиться методом вправ відповідно до визначеного викладачем (інструктором) алгоритму (завчасно встановленого порядку) для формування необхідних умінь;

заняття може проводяться в комплексі з тактичною підготовкою в розрізі виконання елементів пересування на полі бою;

навчальна група (підрозділ) перебуває на ділянці місцевості/психологічні смузі перешкод полігону тощо;

у складі навчальної групи (взводу) чисельністю до 30 осіб.

Заняття проводяться під керівництвом командира навчального підрозділу, із залученням інструкторсько-викладацького складу навчальних підрозділів (імітаційної групи) та медичного працівника на навчальній точці №3 відповідно Програми “Базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, 6 версія) (термін навчання 51 доба)” (посилання **2**).

б) в ході 1 етапу заняття військовослужбовці вивчають призначення, будову, комплектність засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри. В ході 2 етапу заняття військовослужбовці відпрацьовують алгоритми надягання та знімання засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, припасування спорядження (методом виконання нормативів №1,4,16). В ході 3 етапу заняття військовослужбовці: ознайомлюються з призначенням, тактико-технічними характеристиками та порядком застосування засобів аерозольного маскування (ручних димових гранат), відпрацьовують дії особового складу після оповіщення та/або застосування ворогом хімічних речовин за допомогою БпЛА, на зараженій місцевості під час пересування по пересічній місцевості, здійснення маневру, розташування на місцевості і відбиття нападу противника на вогневих позиціях, в ході своїх тактичних дій та під час проведення евакуації поранених (кількість засобів аерозольного маскування до **10** димових гранат на навчальний взвод). Заняття проводиться як окремо у визначений час, так і в комплексі з тактичною підготовкою;

в) під час проведення практичних занять в польових умовах особовий склад повинен мати індивідуальну зброю, засоби захисту (шолом, бронежилет на кожного) та мати засоби захисту органів дихання та шкіри (протигази, загальновійськовий захисний комплект (далі – ЗЗК);

г) під час підготовки до проведення заняття керівник (інструктор) використовує довідковий матеріал до цього стандарту індивідуальної фахової підготовки ДМ до СТІ 000Г(Б).15Л (посилання **7**);

д) наприкінці заняття керівник заняття проводить оцінювання щодо засвоєного матеріалу і дає зворотній зв'язок/Feedback тим, хто навчається (посилання **9**), а також проводить аналіз проведених дій/After Action Review (далі – АПД/AAR) (посилання **8**).

Проведення керівником занять (викладачем) АПД/AAR дозволяє йому та особовому складу отримати відповіді на запитання, відгуки і оцінки про рівень та якість навчання під час тренування (підготовки).

Сутність АПД/AAR полягає у тому, що слово для розбору дій надається всім учасникам обговорення почергово, а керівник занять (викладач) виступає не "суддею на процесі", а лише посередником (режисером, модератором) обговорення. Це дозволяє всім учасникам заходу самостійно проаналізувати проведені дії в доброзичливій комунікаційній атмосфері.

Під час АПД/AAR керівник занять (викладач) послідовно використовує ***ТРИ ключових питання***, які обговорюються:

1). **Що мало статися?** Наприклад, що ми мали досягнути, яке завдання було поставлено?

2). **Що насправді сталося?** (Чого ми досягли? Як виконане завдання? Що вдалось? Що не вдалось? Чому?).

3). **Що потрібно зробити, щоб стало краще?** (Як вдосконалити навчання?).

ВАЖЛИВО! *Правила здійснення АПД/AAR:*

поведінка того, хто проводить АПД/AAR або використовує його результати, має викликати і посилювати довіру в тих, хто навчається;

ЗАБОРОНЕНО! *організатору АПД/AAR виступати з трибуни або іншим чином показувати свою зверхність, принижувати гідність присутніх і проявляти хамство;*

процес самокритичного аналізу необхідно проводити негайно, поки особовий складу/навчальна група ще активна, а спогади свіжі, слід уникати критики, приниження тих, хто навчається, порівняння дій одного військовослужбовця (підрозділу в складі групи/відділення) з іншими, засудження, монологічності та тривалих у часі "розборів польотів", виявлення або призначення "крайніх";

учасникам АПД/AAR, не знайомим з процесом, повинна надаватись інформація про те, що й чому відбувається або відбувалося;

слід уникати проведення АПД/AAR у формі лекцій командирів (начальників) та тривалих у часі розборів (повчальних монологів), а заохочувати висловлення власних думок і суджень за принципом діалогічності;

вирішальне значення має створення відкритого середовища, як чинника, що заохочує дискусії і критичне мислення, а не каральної атмосфери і страху;

УВАГА! *АПД/AAR не повинно використовуватись для пошуку винних, обговоренню підлягають не тільки негативні дії (слабкі місця), а й успішно виконані завдання тощо*.

4.3. Особливості

4.3.1. При проведені занять з використанням навчальних отруйних речовин (хлорпікрин та інші) не рекомендується залучати (або за їх добровільною згодою) військовослужбовців які мають хронічні захворювання легень, алергію.

4.3.2. У ході проведення занять для наближення умов навчання до реальних бойових, звикання до звуків пострілів та вибухів необхідно використовувати засоби імітації (холості набої, вибухові пакети, СХТ -40, дими, вогонь) тощо.

4.3.2. Основні етапи відпрацювання нормативів: вивчення, практичне виконання та тренування.

При вивченні нормативів намагаються досягти засвоєння кожним військовослужбовцем: змісту нормативу, умов та порядку його виконання. Особлива увага приділяється недопущенню невірних або помилкових дій, які можуть привести до зниження якості виконання або невиконання нормативів.

Після вивчення нормативів під керівництвом інструкторів здійснюється практичне відпрацювання нормативів шляхом показу послідовності дій та порядку виконання нормативів. Головним у цей період є досягнення виконання усіх дій (операцій) без урахування часових чинників.

Виконання нормативів за часом починається після практичного засвоєння порядку дій при заданому початковому положенні.

Основна форма занять – тренування.

4.3.4. Із виконанням кожного завдання (підзавдання) – проводиться його оцінювання (проміжний контроль за тему), по закінченню курсу проводиться контрольне заняття *(якщо контрольне заняття не проводиться то оцінки за кожну тему проміжного контролю переносяться до оціночного листа за предмет навчання, для виставлення оцінки за пройдений курс)*, результати яких заносяться до журналів обліку підготовки (електронних журналів обліку підготовки).

ВАЖЛИВО! *Перелік теоретичних питань, нормативів для складання контрольного заняття за пройдений курс з **РХБЗ** тими, кого навчають, обирається керівником та має відповідати тематиці програми БЗВП (посилання **2**).*

4.4. Заходи безпеки

4.4.1. Організація заходів безпеки

На занятті повинні підтримуватися висока дисципліна, суворий контроль за дотриманням встановлених правил і заходів безпеки.

Виконання завдань передбачає дотримання всіма військовослужбовцями заходів безпеки, які визначені вимогами керівних документів.

УВАГА! *Дотримання заходів безпеки на заняттях повинно бути спрямовано не на відмову від небезпечних і ризикованих ситуацій (завдань, вправ), а на недопущення травмування серед особового складу.*

Організація заходів безпеки досягається:

завчасним визначенням конкретних заходів безпеки, що визначені темою занять і попередньою підготовкою навчального місця;

правильною методикою проведення занять, впевненим керівництвом ними з боку викладачів (командирів підрозділів);

дотриманням військової дисципліни, вивченням військовослужбовцями правил, що забезпечують безпеку під час проведення занять;

систематичним контролем за дотриманням встановлених правил і заходів безпеки з боку керівника заняття.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ! *Враховуючи ситуацію в Україні та можливістю виникнення не прогнозованих ракетних та повітряних небезпек з боку противника, в* ***негайному*** *порядку здійснити заходи щодо розосередження та укриття особового складу під керівництвом інструктора*.

4.4.2. Заходи безпеки до завдання 000Г(Б).15Л.01

УВАГА! Під час проведення практичного заняття **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**:

залучати особовий склад який має хронічні захворювання легень (астма та ін.), алергію;

використовувати несправні засоби індивідуального захисту;

використовувати протигази з лицьовими частинами, підібраними не за розміром;

приступати до перевірки протигазів або виконання нормативу без команди керівника заняття;

припиняти перевірку протигазів або виконання нормативу без команди керівника заняття;

перевищувати у наметі (приміщенні) концентрацію хлорпікрину;

перебувати групі у наметі (приміщенні) з парами хлорпікрину не повинна перевищувати 3-х хвилин;

допускати потрапляння хлорпікрину на розжарені предмети або його нагрівання (у разі нагрівання до Т=400° С розщеплюється з утворенням фосгену);

знімати протигаз без команди;

торкатися, нюхати навчальну рецептуру (хлорпікрин);

застосовувати прийоми самогасіння та гасіння, що не викладаються керівником заняття;

наносити вогнесуміш і підпалювати одним інструктором;

торкатись вогнесуміші без захисних рукавиць;

приступати до практичного відпрацювання дій без команди керівника заняття;

порушувати послідовність виконання прийомів самогасіння та гасіння;

знаходитись особам, не задіяним у практичному відпрацюванні дій, на місці для виконання практичних дій;

тримати в карманах обмундирування предмети, якими можливо травмуватись під час падіння, а саме: ручки, олівці та інш.;

4.4.3. Заходи безпеки до завдання 000Г(Б).15Л.02

При виконанні завдань по аерозольному маскуванню особовий склад повинен твердо знати та неухильно виконувати вимоги інструкції по складу та експлуатації димових засобів.

Польові концентрації аерозолю, що утворюється при горінні металохлоридних та антраценових сумішей у димових гранатах та шашках, нетоксичні та небезпечні для особового складу та не здійснюють шкідливого впливу на різні матеріали.

Застосовуючи ручні димові гранати слід пам’ятати, що димова суміш розгоряється швидко.

УВАГА! При використанні димових шашок і гранат **ЗАБОРОНЕНО***:*

користуватися гранатою та/або шашкою непідготовленим особам

проводити димопуск поблизу легкозаймистих матеріалів;

встановлювати димові шашки швом до себе;

переносити розсипом у кишені запали до димових шашок;

переміщати, перекочувати димові шашки та гранати, що димлять, та тримати їх у руці;

нахилятися до діафрагми димової шашки при приведенні її в дію;

використовувати гранату з незнятою накривкою з білою стрічною, що може призвести до вибуху;

ставити зняті накривки з білою та червоною (або іншого кольору) стрічками на місце і зберігати гранату;

використовувати гранату з пошкодженим корпусом;

кидати димові гранати в бойову та спеціальну, транспортну техніку.

5. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

5.1. Покрокове виконання завдання 000Г(Б).15Л.01 (пункту 2.1 – Тема № 1)

5.1.1. В адміністративний день або на передодні проведення занять (під час самостійної підготовки) з навчаємими проводиться:

а) керівником заняття - цільовий інструктаж;

б) командиром навчальної роти (курсу) та сержантом з матеріального забезпечення - індивідуальний підбір лицьової частини ЗІЗОД та ЗІЗШ.

5.1.2. Керівник заняття напередодні проводить інструктаж для інструкторського складу та пожежної обслуги, які будуть залучені, з питань заходів безпеки при використанні ББЦ, визначає їм місця, функції та завдання.

5.1.3. Керівник заняття перевіряє наявність особового складу, правильність припасування спорядження, наявність засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, доводить та роз'яснює назву теми та мету заняття.

5.1.4. Керівник заняття (викладач) доводить :

уражаючі фактори зброї масового ураження;

ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин;

уражаючі фактори ядерної зброї та способи захисту від них;

розпізнання та позначення районів, забруднених РХБ засобами;

захист від бойових запалювальних засобів.

5.1.5. Той, хто навчається, у складі навчальної групи (підрозділу) під керівництвом викладача (інструктора) поступово отримує теоретичні знання та практичні навики щодо виконання завдання (підзавдань) стандарту на об'єктах (навчальних місцях) та набуває навичок (тренується) у виконанні нормативів з радіаційного, хімічного, біологічного захисту.

5.1.6. На навчальній точці **№1** "Впливу отруйних речовин на організм людини, висновки із застосування заборонених методів війни з боку росії та засоби захисту і протидії" керівник заняття опитує військовослужбовців на наявність хронічних захворювань легень та алергії.

Викладачем доводяться, а інструкторами у подальшому показуються вплив отруйних речовин на організм людини, висновки із застосування заборонених методів війни з боку росії та засоби захисту і протидії та порядок виконання нормативів №1 та №2.

Виконується методом розгортання навчальної точки із застосуванням навчальних отруйних речовин (хлорпікрин та інші) виконується норматив **№1** та **№2**, для чого особовому складу (група 8-10 чоловік) разом з інструктором пропонується заходити у палатку (приміщення) в ЗІЗОД, переконатись, що

жодних подразнень та дискомфорту в протигазі вони не відчувають, у подальшому вони роблять 10 нахилів голови вправо та вліво, кругові оберти голови до 10 раз, нахиляють тулуб вперед під кутом 90^0 та в такому положенні піднімають голову, роблять 10 присідань (якщо вони відчули дію отруйної речовини вони виводяться з приміщення негайно, усувають недоліки протигазу і виконують завдання повторно). За командою інструктора (з закритими очима і затриманим диханням) знімають протигази та таким чином стають вразливі до навчальної отруйної речовини, після чого вони знов вдягають протигази роблять повний видих, відкривають очі та продовжують дихати через фільтр, у кінці військовослужбовці виходять із зараженого приміщення, знімають протигази, промивають очі, відкриті ділянки шкіри, проводиться часткова дегазація слабким лужним розчином. В подальшому виконується норматив **№2**.

5.1.7. На навчальній точці **№2** "Захист від запалювальної зброї та дії особового складу під час ураження" викладачем доводяться та особисто демонструється прийоми самогасіння та гасіння як захист від запалювальної зброї та дії особового складу під час ураження.

5.1.8. Керівник заняття подає команди та здійснює контроль за правильністю виконання, із обов'язковим дотриманням заходів безпеки. Місце керівника повинно бути вибране таким чином, щоб забезпечувалося спостереження за діями тих, хто навчається під час відпрацювання кожного елементу.

Виконується методом розгортання навчальної точки, для чого пропонується робити коридор із кіперної стрічки шириною до 10 метрів, довжиною до 50 метрів. Особовий склад ознайомлюється із різновидом запалювальної зброї, наводяться їх приклади, за можливістю проводиться показ дії запалювальної речовини (суміші) на використаному обмундируванні тощо. У подальшому особовий склад в засобах захисту шикується у колону до 5 в/с, надягають на себе плащі ОП-1(5 категорії), після чого інструктор обмазує спину навчаємого вогнесумішшю ББЦ а інший інструктор підпалює факелом, за командою військовослужбовець біжить дистанцію коридору, виконує алгоритм самогасіння продемонстрований викладачем, падає на спину та намагається потушити вогонь самостійно. Таким чином виховується у особового складу впевненість у боротьбі з вогнем. Якщо йому не вдається самостійно загасити вогонь повністю до гасіння залучається пожежна обслуга.

Тренування проводиться без урахування часових показників, для досягнення правильного розуміння тими, хто навчається, послідовності своїх дій.

5.1.9. Керівник заняття (викладач) здійснює оцінювання виконання стандарту шляхом усного опитування та практичного виконання, які визначені в оціночному листі стандарту підготовки.

5.2. Покрокове виконання завдання 000Г(Б).15Л.03 (пункту 2.2 – Тема № 2)

5.2.1. Напередодні проведення заняття керівник заняття проводить інструктаж для інструкторського складу (імітаційної групи), який буде до нього залучений, з питань заходів безпеки при використанні імітаційних засобів; визначає їм місця, функції та завдання.

5.2.2. Керівник заняття перевіряє наявність особового складу, правильність припасування спорядження, наявність засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, доводить та роз'яснює назву теми та мету заняття;

5.2.3. Керівник заняття здійснює контроль за правильністю виконання, із обов'язковим дотриманням заходів безпеки.

5.2.4.Заняття проводиться в три етапи з розгортанням навчальної точки **№3**:

1 етап – керівник заняття здійснюється показ та призначення елементів індивідуальних засобів захисту шкіри та органів дихання (**до 10 хв**.).

2 етап – керівник заняття та інструктор з навчальною групою проводиться тренування з надягання засобів захисту та припасування спорядження. Виконання нормативів **№1, 4, 16 (до 35хв.).**

3 етап – керівник заняття доводить призначення ручних димових гранат та димових шашок. Відпрацювання практичних тактичних дій при застосуванні ворогом боєприпасів з хімічною речовиною за допомогою БпЛА під час пересування по пересічній місцевості, здійснення маневру, відбиття нападу противника на вогневих позиціях, евакуації поранених а саме:

а) інструктор демонструє методику застосування ручних димових гранат та димових шашок;

б) керівник заняття залучає необхідну кількість інструкторів та створює тактичну обстановку тренує особовий склад діям на зараженій місцевості з використанням засобів захисту;

в) керівник заняття організовує взаємодію з інструкторами (імітаційною групою), подає команди (сигнали) на використання імітаційних засобів.

Здійснюється імітування скидів з БпЛА на особовий склад боєприпасів з хімічною речовиною (використовуючи ручні димові гранати М18 з кольоровим димом) під час пересування особового складу, відбиття нападу противника на вогневих позиціях, перебування в окопах, бліндажах;

г) особовий склад групи відпрацьовує дії за сигналами оповіщення про радіаційне "Радіаційна небезпека", хімічне зараження сигналом "Хімічна тривога";

д) особовий склад групи використовує засоби аерозольного маскування (ручні димові гранати) в ході своїх тактичних дій та під час проведення евакуації поранених (кількість засобів аерозольного маскування до **10 димових гранат на навчальний взвод)**.

6. ОЦІНОЧНІ ЛИСТИ

6.1. Курс індивідуальної підготовки

6.1.1. До завдання 000Г(Б).15Л.01

№ з/п	Особовий склад	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*
	Елементи, що оцінюються	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик
Тема 1. Вражаючі фактори зброї масового ураження											
І. Теоретичні знання											
а*	Чи знає ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин.										
б*	Чи знає вражаючі фактори ядерної зброї та способи захисту від них?										
в	Чи знає військовослужбовець яким чином розпізнати позначення районів, забруднених РХБ засобами?										
г	Чи знає військовослужбовець що відноситься до запалювальної зброї?										
Загальна кількість елементів за розділ, що оцінюється:											
ІІ. Практичні дії (уміння, навички)											
а*	Чи зможе військовослужбовець захистити себе під час впливу отруйних речовин на організм людини (навчальна точка №1. Виконання нормативу №2)										

б*	Чи вміє військовослужбовець здійснити захист від запалювальної зброї та дії особового складу під час ураження (навчальна точка №2.)										
Загальна кількість елементів за розділ, що оцінюється:											
Загальна кількість елементів за тему (завдання), що оцінюється:											

Таблиця оцінювання проміжного контролю
за тему № 1 предмету підготовки з РХБ захисту / висновок щодо рівня підготовки

Номер		Найменування заходу	Елементи, що сплановані	солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*	
розділу	теми		кількість	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%
Загальна кількість елементів, за якими здійснено оцінювання (* включаючи критично важливі елементи)			**6 (*4)**																		
Елементи, які передбачають оцінювання теоретичних знань:			**4 (*2)**																		
I.	1	Оцінка за розділ (тему)																			
Елементи, які передбачають оцінювання практичних дій (умінь, навичок):			**2 (*2)**																		
II.	1	Оцінка за розділ (тему)																			
Оцінка стандарту індивідуальної підготовки за проміжний контроль теми предмету навчання (виконання індивідуальних завдань):																					

6.1.2. До завдання 000Г(Б).15Л.02

№ з/п	Особовий склад	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*
	Елементи, що оцінюються	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик
Тема 2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості											
І. Теоретичні знання											
а	Чи знає військовослужбовець призначення, будову фільтруючого протигаза, загальновійськового захисного комплекта ?										
б*	Чи знає військовослужбовець порядок дії за сигналами оповіщення про радіаційне, хімічне зараження?										
в*	Чи знає військовослужбовець призначення, порядок застосування димових шашок та ручних димових гранат ?										
Загальна кількість елементів за розділ, що оцінюється:											
Практичні дії (уміння, навички)											
а*	Чи вміє військовослужбовець одягати засоби індивідуального захисту органів дихання (Норматив № 1)										
б*	Чи вміє військовослужбовець одягати засоби індивідуального захисту шкіри (Норматив № 4)										
в	Чи вміє військовослужбовець правильно знімати засоби індивідуального захисту органів дихання та шкіри (Норматив № 16)										

№ з/п	Особовий склад	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*
	Елементи, що оцінюються	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик	Вик./ Не вик
г*	Чи вміє військовослужбовець діяти на зараженій ділянці місцевості під час застосування противником скидів з БпЛА ручних газових гранат?										
д*	Чи вміє військовослужбовець застосовувати засоби аерозольного маскування (ручних димових гранат) для захисту особового складу та техніки під час пересування, здійснення маневру, розташування на місцевості і вогневих позиціях, евакуації поранених.										
Загальна кількість елементів за розділ, що оцінюється:											
Загальна кількість елементів за тему (завдання), що оцінюється:											

Таблиця оцінювання проміжного контролю
за тему № 2 предмету підготовки з РХБ захисту / висновок щодо рівня підготовки

Номер		Найменування заходу	Елементи, що сплановані	солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*		солдат *Прізвище, ініціали)*	
розділу	теми		кількість	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%	Елементи, що засвоєно	%
Загальна кількість елементів, за якими здійснено оцінювання (* включаючи критично важливі елементи)			**8 (*6)**																		
Елементи, які передбачають оцінювання теоретичних знань:			**3 (*2)**																		
I.	2.	Оцінка за розділ (тему)																			
Елементи, які передбачають оцінювання практичних дій (умінь, навичок):			**5 (*4)**																		
II.	2.	Оцінка за розділ (тему)																			
Оцінка стандарту індивідуальної підготовки за проміжний контроль теми предмету навчання (виконання індивідуальних завдань):																					

6.2. Оціночний лист за предмет навчання підготовки з РХБ захисту

№ з/п	Елементи, що оцінюються	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*	солдат *Прізвище, ініціали)*
Теоретичні знання											
1.	Теоретичні питання відповідно Теми №1										
2	Теоретичні питання відповідно Теми №2										
Загальна оцінка за теми (розділи), що оцінюється:											
Практичні дії (уміння, навички)											
1.	Практичні питання відповідно Теми №1										
2.	Практичні питання відповідно Теми №2										
Загальна оцінка за теми (розділи), що оцінюється:											
Загальна оцінка за СТІ БЗВП											

6.3. Оцінювання стандарту індивідуальної базової загальновійськової підготовки (згідно з оціночним листом/Check list):

6.3.1. Оцінка за елемент розділу:

“Виконав” – якщо визначений елемент розділу виконано в повному обсязі у встановлені строки, а порядок виконання відповідав визначеним нормам та вимогам керівних документів, критичних (суттєвих) розбіжностей виявлено не було;

“Не виконав” – якщо не виконано вимог на оцінку “виконав”.

6.3.1.1. У разі коли елемент включає піделементи:

“виконав” – якщо не менше 75 % піделементів оцінено як “виконав”;

“не виконав” – якщо не виконано вимог на оцінку “виконав”.

ВАЖЛИВО! *Якщо елемент (піделемент) розділу (підрозділу) оціночного листа стандарту індивідуальної базової загальновійськової підготовки* ***передбачає виконання нормативу (вправи, прийому)****, відповідно оцінка за норматив (вправу, прийом) виставляється, як “Виконано”, у разі виконання нормативу (вправи, прийому) на оцінку не нижче* ***“ЗАДОВІЛЬНО”.***

6.3.1.2. Встановлені символи, які використовуються оцінювачем під час заповнення результатів спостереження за ходом і якістю виконання кожного елементу (піделементу) навчальних питань оціночного листа стандарту індивідуальної базової загальновійськової підготовки:

** - критично важливий елемент стандарту підготовки;*

+ - позначення виконаного елемента (піделемента);

– - позначення невиконаного елемента (піделемента);

0 - позначення елементу, що не оцінювався.

6.3.2. *Оцінка набуття військовослужбовцем індивідуальних спроможностей визначається шляхом перевірки рівня теоретичних знань у формі незалежного тестування (опитування) та практичних дій (умінь та навичок) під час виконання нормативів (вправ, прийомів тощо) за тему (курс) предмету навчання відповідної програми індивідуальної підготовки.*

ВАЖЛИВО! *При цьому під час виставлення загальної оцінки пріоритетом є розділи за практичні дії (уміння, навички), включаючи виконання практичних нормативів (вправ, прийомів тощо).*

6.3.3. Оцінки за розділ (-ли) теми теоретичних знань (розділ I), практичних дій (умінь, навичок) (розділ II) військовослужбовця за проміжний контроль предмету навчання визначаються відповідно до оцінок, отриманих за елементи розділу (-ів) теми та виставляється:

"Відмінно" – якщо військовослужбовець пройшов підготовку не менше 70% елементами теми що викладались, включаючи 100 % критично важливих елементів;

"Добре" – якщо військовослужбовець пройшов підготовку не менше 60% елементами теми що викладались, включаючи 80 % критично важливих елементів;

"Задовільно" – якщо військовослужбовець пройшов підготовку не менше 50% елементами теми що викладались, включаючи 60 % критично важливих елементів;

"Незадовільно" – якщо не виконано вимог на оцінку "Задовільно".

УВАГА!** Якщо стандарт індивідуальної базової загальновійськової підготовки за предмет навчання передбачає оцінку тільки теоретичних знань або практичних дій (умінь, навичок) військовослужбовця, загальна оцінка визначається оцінкою за "теоретичні знання" або практичні дії (уміння, навички) та виставляється за показниками* ***які наведені в пункті 6.3.3 цього *стандарту індивідуальної базової загальновійськової підготовки.*

6.3.4. Оцінка стандарту індивідуальної підготовки за тему або курс предмету навчання визначається оцінкою за розділ "теоретичні знання" та оцінкою за розділ "практичних дій (умінь та навичок)" та виставляється:

"Відмінно" – якщо перша оцінка не нижче ніж "добре", а друга – "відмінно";

"Добре" – якщо перша оцінка не нижче ніж "задовільно", а друга – не нижче ніж "добре";

"Задовільно"– якщо обидві оцінки не нижче "задовільно" або якщо перша оцінка "незадовільно", а друга – не нижче "добре";

"Незадовільно" – якщо не виконано умов на оцінку "задовільно".

Робочі помітки:

Спостереження	
Обговорення	
Рекомендації	

ДЛЯ ЗАМІТОК

ДЛЯ ЗАМІТОК

ДЛЯ ЗАМІТОК

ДЛЯ ЗАМІТОК

ДЛЯ ЗАМІТОК

